

Oprava v úřadnictvu.

Minulý týden vydal prezident Cleveland nařízení, kterýmž 80,000 zřízených úřadních, jejichž místa až posud byla obsazována libovolně a tvořila tudíž patronáž strany čili kořist, postaveni jsou pod zákon o civilní službě. Tim tedy postaveno skoro veškeré úřadnictvo pod zákon, neboť z oněch 160,000 úřadních, kteří ve službě vládní stojí, jest nyní již přes 85,000 pod zákonem. Ze zbývajících 75,000 jest 60,000 poštmiřů čtvrté třídy a 15,000 úřadních s platem zcela nepatrným, z nichž velká většina úřad ten drží pouze k pohodlí svému a sousedů. Mezi ostatními 15,000 jsou ovšem poštmiřští tříd vyšších, sekretáři různých představených a jiné osoby, jež lze považovati více za důvěrníky dotýčených úřadníků a konečně obyčejní dělníci. Jest tedy nařízením tímto v podstatě veškeré úřadnictvo Spojených Států postaveno pod zákon o civilní službě.

Tim arci není řečeno, že veškeré naše vládní úřadnictvo na vždy a na dobro jest podrobeno zákonu tomu neodvolatelně. Vřak v podstatě lze míti za to, že v ohledu tom žádné velké změny učiněny nebudou, pokud služba obecná obstarávána bude uspokojivě. Ovšem že různé třídy zaměstnanců postaveni byli pod zákon pouze jen nařízením různých presidentů, neboť od zavedení zákona o civilní službě, každý president rozšiřoval hranice působnosti zákona tobo na různé odbory zaměstnanců a žádný neodvázal se ku zrušení toho, co jeho předchůdce byl nařídil.

Uvážíme-li, že agitace o tuto úplnou změnu v úřadnictvu netrvala ani 30 roků, musíme věru podiviti se tomu, že takové pody nabyla. Dříve, před rokem 1883, neměli jsme žádného zákona, kterýmž by se bylo řídilo obsazování úřadů, kterýž byl by podroboval uchazeče o úřady nějakým zkouškám aneb vyžadoval od nich nějaké schopnosti neb spůsobilost. Veškeré úřady byly kořistí politikou a podle starého demokratického přísloví, že vítězi náleží kořist, připadaly ovšem vždy té straně, která zvítězila.

Pokud bylo v zemi málo obyvatelů a povinnosti úřadní nevyžadovaly tak velikou zodpovědnost, dostačovalo ovšem zařízení to a do jisté míry uspokojovalo. Vřak čím více vzrůstala zem a počet obyvatelstva tím více bylo pocítováno, že systém ten jest velice vadným. Patronáže spočívala hlavně v rukou poslanců v kongresu a byla mocnou zbraní politické mašiny. Desetiletí, kteréž následovalo po válce občanské, bylo svědkem největšího rozvoje ve Spoj. Státech a proto i největšího rozmnožení úřadnictva a bylo ovšem zcela přirozeno, že pocítována tou dobou ve větš míře potřeba nějakého omezení v ohledu tom než kdy dřív. Agitace kteráž počala za presidenta Granta měla za následek, že sestavena byla zvláštní komise k uvážení celé věci, kterážto komise podala obšírnou zprávu i s návrhem, aby úřadnictvo vládní podrobeno bylo jistým pravidlům a zákonům. Odporučením toto narazilo na odpor veliký a to hlavně v kruzích, které ohrožovány byly ztrátou patronáže. Vřak nátlak veřejného mínění byl tak silným, že konečně počátkem let osmdesátých přijal kongres zákon o úřadnictvu, kterýmž zříděna byla zvláštní komise a dle kteréhož jisté třídy úřadních a zřízených povinni byli podrobiti se zkouškám přijímacím a osvědčení své schopnosti pro úřady o které se ucházeli.

Počátek byl učiněn se službou poštovní a sice podrobena pravidlům tímto nejprve pošty první třídy, v kterýž zaměstnáváno bylo padesát neb více zřízených. Tomu v brzkou následovalo podrobení železniční poštovní služby tímž pravidlům. Později rozšířena pravidla ta na

všechny pošty, v nichž zaměstnáni jsou listonoši. Dále pak podrobena službě té celnice a jiné úřady, jakož i podřízené úřady ve Washingtonu. Nyní pak, jak svrchu řečeno, rozšířeno bylo opatření to na všechny úřady na kteréž vůbec je rozšířiti lze.

Až posud působilo toto opatření dosti uspokojivě, jak pro úřadníky, takéž i pro občanstvo. Úřadníci, kteří jednou po zákoně tom místa dosáhli, mají téměř zabezpečenu svou budoucnost, jestli že mají schopnosti, aby se v místě udrželi a konali své povinnosti svědomitě. Naproti tomu od takových úřadních, kteří, když po řadu let v úřadě jsou, kteří se nepotřebují obávat propuštění a každou změnou presidentké volby, naopak při náležitém plnění svých povinností spíše povýšení očekávají mohou, lze hleděti vřak nejspíše a neobedlivěji službě úřadní.

To jsou ty dobré stránky, které vyplývají ze zákona o úřadnictvu a pokud působení v tom směru zůstane omezeno na úřadnictvo vládní, může snad i v budoucnosti dosti dobře účinkovati. Kdyby se ale mělo státi, že povzbuzen dobřími výsledky, požadoval by lid zavedení podobných opatření i na úřadnictvo státní a městské, tak že by se měř ten stal všeobecným jak v úřadech Spojených Států, tak i státních a městských, pak, tušme, hrozilo by nebezpečí vyvinutí se byrokracie, čili stavu úřadnického mezi námi. V každém pádu vřak jest pozoruhodným, že vůbec tato potřeba zákona obsazování úřadů v této zemi vznikla, nabyla půdy, a v čase poměrně krátkém ovládla, neboť jest doznáním, že čím více mohutní národ nějaký, tím více zákonů a omezení jest zapotřebí v zájmu celku.

ČESÍ V AMERICĚ.

¶ V úterý min. týdne zasažen byl v Chicagu při přeježdění křižovatky na Ogden ave. příhnavář se károu elektrickou krajan Jan Eiselt. Kočárek byl mu úplně rozbit a on sám do značné vzdálenosti odhozen a těžce potlučen.

¶ Hrozným způsobem přišel v pondělí min. týdne v Chicagu o život krajan A. Kořik. Týž zaměstnán byl v dílnách Illinois Steel Co., a nešťastnou náhodou zachycen byl mu šat váleci a než stroj zastaven být mohl, mezi ně úplně vtažen a tělo jeho děsně rozdrozeno.

¶ V New Yorku popálěna v pondělí min. týdne nebezpečně čtletá Emma Havlova. Děvoče zanechána o poledních matkou, kteráž muži do dšlny oběd nesla, beze všeh dohlídky samo doma a záhy po odchodu jejím uslyšeli sousedé z bytu úpenlivý nářek a když tam vnikli, nalezi šaty nešťastného děvčátka v jedinkém plameni. Vzdor tomu, že šaty s dšlky rychle strhány, utrpěla tato přec jen popálenin tak těžkých, že dopravení její do nemocnice nutným bylo.

¶ V Oshkosh, Wis., usmrčen byl ve čtvrtek při pokusu na vyskočení na jedoucím vlaku krajan Ed. Živecký.

¶ O jeden damský spolek máme zase více. Založenat byla minulého týdne v Chicagu nová organizace neoucí jméno "Chicagská Jednota Českých Dam" a první dšlko založeno pod jménem Palma Svobody. Účelem nové organizace jest, navštěvování se v pádu nemocí, poskytování nemocným a nešťastným náležitě útechy a prokazování zemřelým poslední pocty.

¶ Jedem na myši otrávil se v pondělí večer min. týdne v Chicagu 21letý Frant. Hernigl. Týž byl poněkud lehkomyšlným a práci příliš nevyhledával, následkem čehož matkou ovšem často přisněn byl. V neděli slavil své 21leté narozeniny, při čemž poněkud se podnapil a v tomto stavu jedu požil.

¶ Samovraždu zastřelením spáchal v Chicagu v pondělí min. týdne krajan Jos. Hájek, otec čtyř nezaopatřených dítek.

¶ U Wilkesbore, Pa., zbláznil se 9. května následkem osudného žertu krajan Jan Rusák. Týž dosud nikdy nebyl totiž v dole a tu několik mladých hornáků rozhodlo se provést si s ním žert. Zavedli jej do časti dolu, kde podpory jsou oslabené a kde praskají pod tíhou na nich spočívající; když pak jeho obrazovnost byla rozrušena a pobouřena tím, že na všech stranách padaly kusy uhlí, pověděno mu, že se strop počíná křítiti a že budou všichni usmrceni. Ubohák se srdcem rvoucím výkřikem odskočil od nich a uběhl chodbou. Mladci pustili se za ním a po dlouhém honu přistihli jej v komoře, odkudž nebylo východu. Rusák zuřivě je napadnul a sedm mužů mělo co dělati, aby nešťastníka přemohli a svázali. Vytáhli jej pak na povrch a dopravili domů, kdež mu lékař dal uspávacích prostředků. Rusák prociťnuv, byl klidnější, ale rozum se mu nevrátil a lékař se strachuje, že ubohá obět surového žertu na vždy zůstane pomaten.

¶ V Clevelandu odložena stavba "Národní sně" na dobu pozdější a to následkem nedostatku peněz. V posledním schůzi zástupců téměř všech spolků dokazovali totiž do seběže pozvaní architekti pp. Mittemiller a Hrádek, že "Národní budova", vyhovující veškerým potřebám a požadkům tamních spolků svobodomy slých pod \$35,000 se nepostaví. — V pokladně nalézá se dosud sotva třetina potřebné částky.

¶ V neděli depoledne minulého týdne vylovena byla v Chicagu z jezírka v Douglas parku mrtvola mladé kajanky, Anny Kohoutové. Z domova odešla v sobotu o 5. hodině ránní, aniž by byla řekla, kam se ubrání a když ani večer se nevracela, započato a pátráním po ní, ale ani ta nejmenší stopa nemohla býti nalezena a teprve v neděli z rána nalezena náhodou mrtvola její několika krajanů, kteří v loďce po jezírku se projížděli. Čím k samovraždě byla dohnána, není známo, proslýchá se ale, že byla v stavu pozehaném a nemohouc děle tu utajiti, k samovraždě se odhodlala.

¶ Ve West Branch, Ia., zatčen byl koncem dubna, jak nyní v "Slovanu Americkém" se dočítáme, krajan Jos. Zinkula na obvinění ze žhářství. Zinkula měl malou zásobu obuvi v krámu M. V. Butlera a tam v pondělí 20. dubna po 4. hod. ráno spozorován oheň, v čas ale uhašen. Bylo shledáno, že vzniknul uprostřed krámu, že bylo založeno a že palč dostal se dovnitř zadním oknem. Bylo též zjištěno, že zboží bylo o několikrát více pojistěno než zač stálo a Zinkula udal cenu jeho na \$2100, ač prý nestálo za více jak \$350. V sobotu před tím odjel Zinkula do Cedar Rapids, kde před časem bydlel a teprve ve středu se objevil a dobrovolně šel se šerifem do Lipton, kde byl na výše uvedenou obžalobu do vězení vsazen.

¶ V Chicagu zadušen byl plynem v noci na středu minulého týdne hostinský Jan Potulný. Týž jest s jedním přítelcem zastavili se v městě u známého jednoho hostinského a zdrželi se tam do 12. hodiny noční, tak že rozhodli se konečně v laciné jedné nocehárně přenocovati. Z rána spozorován z pokoje jejich zápach plynu a proto dveře ihned vyraženy, leč bylo již pozdě. — Smrt zavinili sfouknutím plamene plynového.

¶ Ve Walford, Ia., vloupali se neznámí dosud lupiči v noci na úterý min. týdne do obchodu Fr. Nováka a vypáčívše nedobytnou pokladnu, uloupili odtamtud \$2000 na hotovosti a \$1000 v dšlhopisech. Po lupičích není dosud stopy.

HOVORNA.

(Přesně dotazy přijímá redakce, která odpovídá na dotazy nepopisované a anonymní; název odpovídatelů není v tisku.)

Chicago, Ill. Proštm, jak to vlastně je s tím zákonem McKinleyho? Bylo, aneb nebylo jím clo zrušeno? Byla ochrana celní přemyslu americkému zlepkána, aneb ne? Bylo, aneb nebylo jím uvaleno větší břímě na lid ve způsobě daní? Zelený.

Odps.: Zákonem McKinleyho bylo clo zrušeno neb sníženo na některé předměty a výrobky, totiž zrušeno na takové, jež jím byly zdravovány, aniž by to sloužilo ku prospěchu rozvoje přemyslu domácího, jako ku př. na cukr, kdežto na jiné, kde bylo dšlve zbytečně vysokým, jako ku příkladu skoro všem na výrobky železné, bylo sníženo. Na jiné výrobky opět, na kteréž bylo před tím clo nedostatečným, tak že nemohl zdejší průmysl se zahraničným soutěžit, bylo clo zrušeno, jako ku příkladu na plech a perletové knoflíky. Na každý pád byla ochrana celní přemyslu americkému zlepkána, kde toho bylo potřeba; to byl cíl a účel zákona McKinleyho. Zda li bylo uvaleno větší břímě na lid, to seznáte z následujícího úřadního výkazu:

Výkaz přívozu a příjmů ze cla, dle úřadních zpráv, od r. 1886 do 1894, končící vždy úřadním rokem, totiž dnem 30. června:

ROK	Privezeno celkem v mil. celních jednotkách	Clu vybraného	Procento cel. na cel. v mil. celních jednotkách	Odnos cel. na cel. v mil. celních jednotkách
1886..	625,308,814,33,63	180,110,448,45,53	28,96	3,30
1887..	683,418,081,34,11	191,992,310,17,10	28,09	3,87
1888..	712,948,026,34,27	216,042,256,45,63	30,30	3,00
1889..	741,431,358,34,61	250,376,889,45,19	33,78	3,62
1890..	773,674,819,34,39	292,640,037,44,41	37,82	3,62
1891..	824,619,577,45,41	316,885,701,46,28	38,43	3,39
1892..	813,601,345,56,30	314,124,970,48,71	38,62	3,39
1893..	844,454,583,52,60	319,143,678,49,53	37,93	3,97
1894..	886,614,430,59,53	326,538,892,60,06	36,83	3,90

Zákon McKinleyho vstoupil v platnost z velké většiny počátkem října 1890, částečně dnem 1. července 1891 (zrušení cla na cukr, zvýšení cla na plech a j. v.), částečně dnem 1. května 1891, částečně dnem 1. ledna 1891 a tudíž rok 1891 ve výše uvedené tabulce jest přechodním. Léta předcházející byl v platnosti zákon dřívější a léta následující byl v platnosti zákon McKinleyho. Odpověď na svou otázku snadno v uvedené tabulce naleznete. Shledáte, že před zákonem McKinleyho byl průměr cla na přivezené zboží, clu podléhajícím, 45%, průměr cla na veškeren přívoz 30% a průměr cla na každého obyvatele \$3.56. Naproti tomu za působení zákona McKinleyho byl průměr cla na zboží clu podléhajícím, 50%, na veškeren přívoz 21% a na každého obyvatele \$2.51, tedy o třetinu méně. Nynější zákon vešel v platnost koncem srpna 1894 a tedy nepůsobil po celý úřadní rok minulý (do 1. července 1895). Za první kalendářní rok svého působení (od 1. ledna do 31. prosince 1895) obnášel přívoz \$801,661,490, z čehož pouze 48 procent bylo cla prosto, cla přijato bylo \$164,452,026.91, clo na předměty clu podrobené obnášelo 39 procent a na celý přívoz 20½ procent. Jak "blahodárně" ta změna působí a mnoho-li jste při tom zmenšení cla ušetřil, čtíte sám nejlépe.

Dubuque, Kans. Proštm, sdělte v Hovorně, kde by byla k dostání česká katolická bible a koželužská kniha. Josef Doleček.

Odps.: Bible u V. Keolka, 566 Centre ave., Chicago. O koželužské knize nevíme.

Crete, Neb. Žiji zde již 43 roků ve Spojených Obcích, ale vždycky jsem měl za to, že má duben 30 dnů, až letos jsem se dočetl v Příteli Lidu, že má 31. Proštm, sdělte mi, jestli to je následkem přestupného roku, aneb z jaké příčiny. Josef Šesták.

Odps.: Což pak nevíte, že na prvního a posledního apríle se lidé posílají obyčejně aprilem a u Příteli Lidu po celý rok?

Oklahoma. Sdělte v Hovorně, zdali jest již zákonem, že jsou osadníci v Oklahomě sprostěni platu za své domoviny a že obdrží je bezplatně, totiž v pásmu Cherokeeeskim. F. K.

Odps.: Jak dalece nám známo žádný zákon podobný nebyl kongresem přijat.

Strong's Prairie, Wis. V přilose naleznete semeno, o kterémž bych ráda zvěděla, jaké jest, totiž co je to za rostlina. Koupila jsem farmu se vřim přislušenstvím a našla jsem toto dvoje semeno. Jestli je to k potřebě, ráda bych zvěděla, jak se seje, mnoho-li se ho vejde na akr, v kterýž čas se seje a kdy zraje. Barbora Horecký.

Odps.: Jelikož redakce Pokroku v otázce semenářské jest špatně sběhlou, obrátila se na redakci Hospodáře, od kteréž zvidá následující: To černé semeno je plevel, několika druhů, kterýž nepochybně byl z druhého semene vyvát. Žluté semeno jest některým z mnoha druhů semen jetelových, nepochybně jetele nachového. Seje se časně z jara, hned jak sněh se jde, ba někdy než úplně slezl. Seje se ho tolik, co obyčejného jetele. Na seno se seče, když zakvítat počal a na semeno, ovšem, když toto počíná zrání.

Bicykl za \$35.00.

Každý kdo si pozorně prohlédne bicykl necht jakékoliv soustavy jakékoliv výroby, musí dojtí k přesvědčení, že ty ceny za které se bicykly až posud prodávány jsou náramně i fehané a že není přídno proč by dobré kolo nemohlo prodáno býti za částku značně nižší. Bicyckle zdraženy jsou hlavně z příčin dvou: jedna z nich jest patenty na různé at' již prospěšné neb neprospěšné opravy a druhou jest veliký výdělek, který zůstává mezi velkoobchodníky, státními jednateli a místními jednateli než se kolo do ruky potřebovatele dostane. Jinými slovy, vynálezovce beřou značnou část podílu na té vysoké ceně a prostředkovateli prodeje, "middle-men" ještě větší. Továrník též se nespokojuje s malým výdělkem, proto že jdou kola na odbyt jako teplé koláče a tak vše jejíž zhotovení nestojí nic více než \$25 neb \$30, prodává se za \$80 i za \$100. To musí býti patrným každému, kdo si jen poněkud bedlivě bicykl prohlédne a cenu jeho uváží. Musí býti též patrným, že kde se kupuje přímo z továrny, může se dostati za cenu \$35 právě tak dobré kolo, jaké prodávají místní obchodníci za \$75 až \$100. Také každý kdo o tom poněkud přemýšlel byl přesvědčen, že je doba nedaleká, kdy soutěž spozná s velkovýrobou doctí valně snížení dřívějších vysokých cen. Ta doba již nastala a my můžeme s potěšením našim čtenářům sdělití že za \$35.00 můžeme jim opatřiti z továrny výborné a pevné a trvanlivé kolo. To umožněno jest nám pouze proto, že objednáváme přímo z továrny za hotové a tudíž za nejnižší cenu výrobní. Podrobnosti o bicycklech které nabíráme naleznou naši čtenáři na jiném místě.

Vyd. Pokroku Západu.

Revmatických bolestí, at' již vzniklých z revmatismu chronického neb akutního, lze snadně a trvale se zbaviti použitím Oleje Sv. Jakuba, tohoto všeobecně známého hojitele.